

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUMBİLİMLERİ FAKÜLTESİ

TARİH

(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Yeniçağ Avrupa Tarihi	TAR371	5	3 + 0	5,0	Seçmeli
Birim Bölüm	Tarih - Lisans (Yüz yüze)				
Amaç	Bu ders, 15. ve 18. yüzyıllar arasında Avrupa'da yaşanan siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel dönüşümleri kapsamlı şekilde incelemeyi amaçlar. Öğrencilere, Rönesans, Reformasyon, Aydınlanma gibi önemli hareketlerin Avrupa tarihindeki etkilerini analiz etme becerisi kazandırılır. Ayrıca, Avrupa'nın modernleşme sürecini şekillendiren devlet yapıları, savaşlar ve keşifler gibi temel olgular eleştirel bir bakışla değerlendirilir.				
Ders İçeriği	Yeniçağ Avrupa Tarihi dersi, Türk milletinin en fazla münasebet kurduğu ve tarihinin şekillendiği olaylarla gelişmeleri havi medeniyetlerden biri olan Avrupa'nın tarihini, coğrafyasını, ülkelerini, sosyal ve kültürel atımlarını Yeniçağ döneminin zaman sınırlaması içerisinde konu almaktadır. Bahsi geçen zaman kesiti ise İstanbul'un fethedildiği 1453'ten Fransız İhtilali'nin meydana geldiği 1789 yılına kadar olan, günümüzün fikriyatını, anlayışını ve temel meselelerini doğrudan ya da dolaylı olarak etkilemiş birçok olayın yaşanmış olduğu 336 senedir. İlk haftalardaki dersler, Yeniçağ Avrupa'sını hazırlayan Ortaçağ'daki tarihî gelişmelerin anlatımına ayrılmıştır. Kavimler Göçü, Roma İmparatorluğu'nun bölünmesi ve Batı kanadının yıkılması, Avrupa uluslarının şekillenmesi, Feodalite ve Skolastik düşünce, Avrupa'nın siyasi konjonktürü gibi meseleler bu derslerde anlatılarak Yeniçağ Avrupa Tarihi'nin zemini hazırlanır. Sonraki derslerde Yeniçağ'ın başındaki dönüm noktası olan olaylar İstanbul'un fethiyle Bizans'ın yıkılışı, Amerika'nın keşfi, Büyük Coğrafya Keşifleri, Rönesans, Reform, Askerî Devrim, Aydınlanma Çağı ve düşünürleri gibi konular kronolojik olarak ele alınır ve bu gelişmelerin Avrupa ve dünya tarihine etkileri tartışılır. Bunların yanı sıra Modern Avrupa'nın kuruluna giden süreçte ülkelerin ve devletlerin şekillenmesi işlenerek Papalık, İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya, İspanya, Portekiz, Lehistan, Felemenk, İskandinav ülkeleri ile çoğu günümüzde mevcut olmayan bazı küçük devletçikler ve şehir devletleri anlatılır. Yeniçağ zaman kesitinde meydana gelen önemli gelişmeler, olaylar, savaşlar, bilimsel atımlar, literatüre geçen önemli yazınsal ve sanatsal aktiviteler de yine dersin konuları arasında yer almaktadır. Dersler işlenirken öğrencilere, hazırlanmaları istenen konularla alakalı söz verilerek derse katılımları sağlanır. Böylece tarihsel olayları neden-sonuç ilişkisi içinde değerlendirme yetkinliği gelişir. Bu ders, 15. yüzyıldan 18. yüzyıla kadar Avrupa'nın siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmelerini inceler. Dersin başlangıcında Rönesans'ın Avrupa'da yarattığı entelektüel ve kültürel dönüşüm ele alınır. Reform hareketleri ve Protestanlık ile Katoliklik arasındaki mücadeleler detaylandırılır. Avrupa'da merkezi devletlerin güçlenmesi ve mutlak monarşilerin yükselişi incelenir. Keşifler çağı ve sömürgecilik faaliyetleri, ekonomik ve politik sonuçlarıyla tartışılır. Ders, Osmanlı ve Avrupa ilişkilerini ve diplomatik gelişmeleri de kapsar. Avrupa'daki sosyal yapılar, feodalizmden modern topluma geçiş süreçleri üzerinden değerlendirilir. Ticaret devrimi ve kapitalizmin ilk izleri üzerinde durulur. Bilim Devrimi ve Aydınlanma düşüncesinin Avrupa toplumuna etkileri ayrıntılı olarak işlenir. Avrupa'da savaşlar ve diplomasi pratiği, özellikle 30 Yıl Savaşı ve Westphalia Antlaşması üzerinde durulur. Fransa, İngiltere, İspanya, Hollanda gibi önemli devletlerin iç ve dış politikaları incelenir. Ders boyunca önemli tarihi figürlerin etkileri ve düşünce akımları analiz edilir. Sanat, edebiyat ve mimarideki gelişmeler kültürel tarih perspektifiyle ele alınır. Yeniçağ Avrupa'sında ekonomik yapılar, ticaret yolları ve şehirleşme incelenir. Toplumsal hareketler ve halk ayaklanmaları dersin önemli konuları arasındadır. Aile, kadın ve günlük yaşam alanları sosyal tarih perspektifiyle değerlendirilir. Avrupa'da eğitim, bilim ve teknolojiye gelişmeler tartışılır. Ders, Avrupa'nın küresel etkisini artırdığı sömürgecilik ve deniz aşırı ilişkilerle sonlanır. Öğrenciler, Avrupa'nın bu dönemdeki dönüşümünü çok boyutlu olarak kavrayarak, modern Avrupa'nın temellerini anlamayı amaçlar. Öğrenciler, Avrupa tarihinin oluşumunu sağlayan olay ve vakaları öğrenir ve bunların çağımıza intikal ederken geçirdiği safhaları görerek bağlantı kurar. Sonuç olarak ders, tarihsel bilgiyle güncel konjonktürü bağdaştırabilen ve bunu tarihsel derinlikle yapabilen bireyler yetiştirmeyi amaçlar.				
Ders Kaynakları	KAYNAKLAR, „ Antonio de Herrera y Tordesillas – Historia general de los hechos de los Castellanos, Bartolomé de las Casas – Historia de las Indias, Cesare Vecellio – Habiti antichi et moderni di tutto il mondo, Edward Hall – The Union of the Two Noble and Illustre Families of Lancaster and York, Francesco Guicciardini – Storia d'Italia, François de La Noue – Discours politiques et militaires, Gaspard de Saulx-Tavannes – Mémoires, Georg Spalatin – Chronik der Sachsen und Thüringer, Gregor Horst – Chronica der Bapst, Henri Estienne – Apologie pour Hérodoté, Jan Długosz – Annales seu cronicae inditi Regni Poloniae, Jean Froissart – Chroniques, Johann Carion – Chronica Carionis, Johann Sleidanus – Commentariorum de statu religionis et reipublicae, Lodovico Guicciardini – Descrittione di tutti i Paesi Bassi, Luis de Ávila y Zúñiga – Commentario del la guerra de Alemania, Marino Sanudo – Diarii, Michel de Montaigne – Journal de voyage en Italie, Niccolò Machiavelli – Istorie Fiorentine, Paolo Sarpi – Istoria del Concilio Tridentino, Philippe de Commines – Mémoires, Pierre de Bourdeille (Sieur de Brantôme) – Vies des hommes illustres et grands capitaines français, Raphael Holinshed – Chronicles of England, Scotland, and Ireland, Sebastian Franck – Chronica, Zeitbuch und Geschichtsbibel, William Camden – Annales Rerum Anglicarum et Hibemicarum Regnante Elizabetha, „ ÇALIŞMA ESERLERİ, „ Alev Alatlı – Batı'ya Yön Veren Metinler (4 Cilt), Ali Erbaş – Hristiyanlıkta Reform ve Protestanlık Tarihi, Antonio Di Vittorio – An Economic History of Europe, Carter Lindberg – Avrupa'da Reform Tarihi - Ortaçağ Avrupası'ndan Modern Avrupa'ya, Charles Seignobos – Avrupa Tarihi, David Arnold – Coğrafi Keşifler Tarihi, Emmanuelle Loyer – Avrupa'nın Kısa Kültür Tarihi, Fatih Burgun – Ortaçağ Avrupa Tarihi Üzerine, Halil İnalçık – Osmanlı ve Avrupa, Halil İnalçık – Rönesans Avrupası, Halil Yavaş – Ortaçağ Kilise Tarihi, Hamish Scott – Erken Modern Avrupa Tarihi, Toplumlar ve Ekonomiler, Hamish Scott – Erken Modern Avrupa Tarihi, Kiliseler, İnançlar ve Mezhepler, Hamish Scott – Erken Modern Avrupa Tarihi, Düşünce, Sanat ve Kültür, Henri Pirenne - Avrupa Tarihi, Henri Pirenne – Ortaçağ Avrupası'nın Ekonomik ve Sosyal Tarihi, Hüseyin Şahbaz – Coğrafi Keşifler, Ivan Bereno – 19. Yüzyıl Avrupa İktisat Tarihi, J. M. Roberts – Avrupa Tarihi , James Harvey Robinson – Batı Avrupa Tarihi, Johan Huizinga – Erasmus ve Reform Çağı, John Hirst – Avrupa Tarihi, John Merriman – Modern Avrupa Tarihi, Jules Michelet – Rönesans, Kolektif – Orta ve Yeniçağ'da Avrupa Tarihi, Merry E. Wiesner Hanks – Erken Modern Dönemde Avrupa 1450-1789, Murat Haniççe – Coğrafi Keşifler, Muammer Gül – Ortaçağ Avrupa Tarihi, Nazan Karakaş Özür – Keşifler & Yeni Dünya Düzeninde Coğrafya, Nazan Karakaş Özür – Keşifler ve Coğrafya - 15. ve 16. Yüzyıl Keşifleri, Norman Davies – Avrupa Tarihi, Nurcihan İslamoğlu – Neden Avrupa Tarihi, Pinar Ülgen – Orta Çağ Avrupa Tarihi, Önder Kaya – Avrupa Tarihi Üzerine Yazılar, Özdem Genç – Orta Çağ Avrupa Tarihi, Pinar Ülgen – Orta Çağ Avrupası'nda Günlük Yaşam, R. H. C. Davis – Orta Çağ Avrupa Tarihi, Selim Hilmi Özkan – Avrupa Tarihi, Simon Jenkins – Kısa Avrupa Tarihi, Antik Çağ'dan Günümüze, Steven Beller – Avusturya Tarihi, Susan Wise Bauer – Rönesans Dünyası, Umberto Eco – 16. Yüzyıl, Walter H. Pater - Rönesans				

Hafta	Konu
1	Avrupa'da Orta Çağ'dan Yeniçağ'a geçiş ve Rönesans'ın doğuşu
2	Rönesans'ın kültürel, sanatsal ve bilimsel etkileri
3	Reform hareketleri ve Protestanlığın yükselişi
4	Katolik Reformu ve din savaşları
5	30 Yıl Savaşı ve Westphalia Antlaşması
6	Merkezi devletlerin yükselişi ve mutlak monarşi dönemi
7	Keşifler Çağı ve sömürgecilik faaliyetleri
8	Ara Sınav
9	Avrupa'da ekonomik dönüşümler: Ticaret devrimi ve kapitalizmin ilk izleri
10	Bilim Devrimi ve Aydınlanma düşüncesi
11	Avrupa'da savaşlar, diplomasi ve uluslararası ilişkiler
12	Fransa, İngiltere, İspanya ve Hollanda'nın iç ve dış politikaları
13	Toplumsal yapı ve sosyal hareketler
14	Kültür, sanat ve edebiyatta gelişmeler
15	Avrupa'da eğitim ve teknolojiadaki gelişmeler
16	Yarıyıl Sonu Sınavı

Ders İş Yüğü	Çalışma Türü / Öğretim Metotlar	Süresi (Saat)	Sayı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	14	3
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Tartışmalı Ders	14	3
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme, takım çalışması	Beyin Fırtınası	14	2
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Küçük Grup Tartışması	12	1
Ara Sınav 1		1	1
Kısa Sınav 1		1	1
Final		1	1
Ders İş Yüğü:		127	
AKTS (Ders İş Yüğü / 25.5):		4,98	

Program Çıktıları	
1	Tarihi olayları anlamak için kronolojinin ve salt anlatının yeterli olmayacağını, farklı bilim dallarının sağlayacağı imkânlardan yararlanmak gerektiğinin farkına varmıştır.
2	Alanıyla ilgili yapılmış herhangi bir araştırmanın özgün ve bilimsel yeterlilikte bir çalışma olup olmadığı tayin edebilir.
3	Tarih disiplini ile ilgili konularda uzman ya da bilgisi olmayan dinleyicileri bilgilendirir, onlara elde ettiğı bulgularla ilgili düşüncelerini açık bir biçimde yazılı ve sözlü olarak ifade eder.
4	Sosyal bilimlerin sağladığı metodolojik ve kuramsal imkanları kullanarak tetkik, tahlil ve teşhis yapabilme yeteneğine sahiptir.
5	Sahasıyla ilgi çalışmaları yetkin bir şekilde ve inisiyatif kullanarak yapabilir.
6	Araştırmaları esnasında karşılaşılabileceğı engelleri nasıl aşacağını bilir ve çözümleri uygular.
7	Çalışmaları sırasında bilimsel ahlaki değerleri bir an olsun unutmadan, bunlara sadık kalır.
8	Tarihçinin sürekli çalışması ve sahasıyla ilgili yayınları takip etmesi gerektiğini bilir. Bunları takip ederken, yeni gelişmelerden ve varılan bilimsel sonuçlardan haberdar olur. Bu sayede bilimsel heyecanını sürekli canlı tutar ve akademik körelmeye maruz kalmaz.
9	Çalışmalarının sonuçlarının sadece meslektaşlarına değil, çeşitli toplumsal kesimlere de ulaşmasını sağlar.
10	Ülkenin kültürel, medeni ve millî varlığının gelişmesi için bu sonuçları azami ölçüde kullanır.
11	Bir sosyal bilimci olduğunun farkında olarak toplumla bağlarını hem mesleki, hem de insani anlamda güçlü tutar.
12	Kaynak dillerini bilir. Tarih alanında yapılmış güncel araştırmaları takip ederek yeterli düzeyde anlayabilir ve meslektaşları ile iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olmayı amaç edinir.
13	Tarih alanının gerektirdiğı bilgisayar yazılımı ve donanımı bilgisine sahiptir; bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır.
14	Tarih metodolojisini kullanarak, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, yorumlama ve sentez yapma becerilerine sahiptir ve alanıyla ilgili çalışmaları bağımsız veya ortak çalışma olarak yürütebilir.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14
Yeniçağ Avrupa'sındaki siyasal, sosyal ve kültürel dönüşümleri açıklayabilir.	3	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	3	5	4
Rönesans, Reform ve Aydınlanma hareketlerinin tarihsel etkilerini analiz edebilir.	5	4	5	4	5	4	5	3	5	4	5	4	5	4
Avrupa'da mutlak monarşilerin yükseliş sürecini değerlendirebilir.	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4
Keşifler Çağı'nın Avrupa ekonomisi ve sömürgecilik üzerindeki etkilerini tartışabilir.	5	3	4	3	4	3	4	5	4	5	4	5	4	5
Yeniçağ'da Avrupa devletleri arasındaki diplomatik ve askeri ilişkileri karşılaştırabilir.	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5
Ortalama Değer	4,4	4	4,6	4	4,6	4	4,6	4,2	4,6	4,4	4,6	4,2	4,6	4,4